8 Ňýrov

Juraj Ňajkovský

Kapitola 1 - návrat domov

Je to veľmi starý príbeh. Zachoval sa len vďaka vyprávania dedov z pokolenia na pokolenie. Je to príbeh kmeňa, ktorý sa za krátky čas neuveriteľne vypracoval, čím nielen predbehol dobu, v ktorej žil, ale tiež navždy ovplyvnil dejiny, v ktorých pôsobil. Je to príbeh kmeňa, ktorý vzišiel z 8 chlapcov. Príbeh, ktorý začína jedno dávne ráno, kdesi ďaleko na juhoamerickej pustatine.

Bol to kmeň Ňýrov, ktorý bol v to ráno náhle prepadnutý a neľútostne vyplienený vražedným kmeňom Chamérov. Tí boli známi svjou brutalitou a neľudskosťou. Povraždili všetkých od batoliat až po starcov. Ženy, mužov, zdravých aj chorých. Prišli v presile, prekvapili stráže a bez zaváhania dobili osadu. Všetko pokradli, vylúpili a zbytok spálili. V to ráno povraždili viac ako 100 Ňýrov a odchádzali s pocitom, že Ňýrov navždy vymazali z povrchu zemského. Nevedeli ako veľmi sa mýlili.

5 nocí pred tým sa vybrala skupina 8 dospievajúcich Ňýrov na prieskum s úlohou nájsť nové územie pre rastúcu osadu.

V to osudové ráno boli už na ceste späť. Prinášali domov dobré správy, našli krásny kraj plný hojnosti, prekypujúci vysokou lesnou zverou, vtákmi, bystrinami a nepoznačený iným kmeňom. V povznášajúcej nálade sa veselo vracali do osady. V to ráno mali pred sebou ešte pol dňa cesty, keď sa im pred očami objavil v diaľke stĺp čierneho dymu. Všetci ako jeden vedeli, že údolie odkiaľ stúpa, je ich údolie, údolie v ktorom vyrastali. Bolo to údolie, kde sa naučili loviť a žiť v prírode, bolo to údolie, v ktorom sa stavali mužmi a večer zas pri ohni v stane chlapcami, ktorí počúvajú príbehy svojich otcov a mám.

Teraz všetci zmeraveli, lebo vedeli, že takýto veľký dym môže znamenať len jedno. Horí dedina. Muselo sa stať niečo veľmi zlé a oni sú miesto toho, aby pomáhali doma, kdesi ďaleko od svojich najbližších. Ich nálada sa ihneď zmenila a na ich mladých tvárach sa objavili vrásky. Z kludného kusu sa stala razom beh o život. Ranným tichom sa ozýval dupot ich svalnatých nôh, ktorý doprevádzali len krátke bojové vzdychy. Uff uff. Už bez jediného slova, ako jeden trieli do lona svojej matky, do údolia, v ktorom vyrastali a ktoré tak milovali. Do údolia, ktoré sa čoskoro malo stať len bolestnou spomienkou.

Oni chcú byť v osade, chcú chrániť svojich najbližších a miesto toho sú kdesi ďaleko a nepoužiteľní. Toto vedomie ich nútilo neustále zrýchľovať už beztak šialené tempo. 20 km prebehli takmer šprintom za 1 hodinu. Ostávalo im posledných 10 km, keď si ohromné nasadenie začalo vyberať svoju daň a skupina musela spomaliť. Boli to posledné kilometre, keď sa zastavili a počúvali. Potom bez slov, poznajúc dokonale každú skalu a každý strom, sa začali ako had zakrádať úbočím svahu. Nik ich nemohol zbadať, keď sa dostali na hrebeň, ani steblo trávy sa nepohlo, no nik ich nemohol zbadať aj z iného dôvodu, nich živí tam už totiž nebol.

Napriek nadľudskému výkonu ktorí podali, prišli do svojho domova neskoro. Našli ho spustošený, spálený a rozbitý. Z diaľky hrebeňa hory videli bezvládne telá mŕtvol, ktorými bola posiata zem v osade. Vošiel do nich smútok, ktorý sa slovami nedá opísať. Ak boli v to ráno všetci priatelia ticho, teraz zmĺklo všetko tvorstvo v celom šírom okolí. Na údolie padol čierny tieň smútku, hnevu, a túžby po pomste.

Pieseň

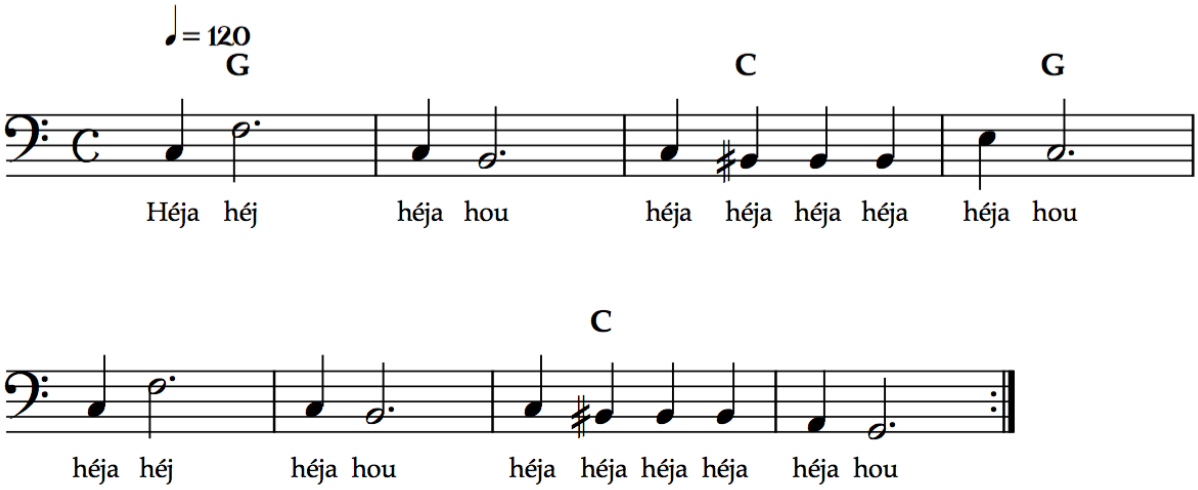

R: Héja hej, héja hóv, héja héja héja héja héja hóv.

Kdesi ďaleko, kedysi dávno, v dobách minulých v horách prastarých. R:
Kmeň indiánsky, plný života poslal odvážnych chlapcov do sveta. R:
Veľkú úlohu dostali spolu, pre ich dedinu, nájsť domovinu. R:
Už sa vracajú, úspechom hnaný, našli krásny kraj hojnosti plný, R:
Všetko zmenilo sa v okamihu, keď nad údolím vidia stĺp dymu. R:

Bratia statoční, v ten deň válečný, bežia o život, sviečke hasne knôt. R:
Zbierajú sily, by dorazili, aby pomohli, Hýrov chránili. R:
Bežia statočne, bežia o život, žiaľ už neskoro, sviečke zhasol knôt. R:
Niet už pomoci, žiadnej záchrany, ponad dedinu, lietajú vrany. R:
Všetko spálené, krvou klopené, žiali lomcuje, srdce spaľuje. R:

R: Héja hej, héja hóv, héja héja héja héja héja hóv.

Kapitola 2 - Bratstvo otcov

Smútok, ktorý to desivé ráno navštívili ich srdcia sa v nich usadil nadlho. Iných by takýto smútok zlomil a vrhol do priepasti beznádeje, z ktorej niet návratu. Ďalších by opantal svojou vábivou túžbou po pomste, ktorá pôsobí tak lákavo a spravodlivo. Osmička však bola niečím výnimočná, osmička boli Ňýri, chlapci, ktorí prichádzali do dospelosti a ako takí mali za sebou mnoho dospeláckych skúšok. Každý z nich porazil dravca, vedel loviť lukom aj oštepom, vedel zakladať pasce a rozkladať oheň. Každý z nich strávil mesiac sám v divočine bez zásoby jedla, každý sa vedel postarať o rodinu, keď zastupoval otca počas dlhých výprav za jedlom. Boli to odvážni a statoční chlapci. Mali pevné, vypracované, šľachovité telá, posiate mnohými ranami, získané z rôznych dobrodružstiev. Prešli od detstva výcvikom a teraz stáli pred prahom dospelosti. Vlastne toto mala byť ich posledná skúška, po ktorej mala nasledovať slávnosť slnka, pri ktorej sa z chlapca stáva muž.

Dovtedy bojovali, súťažili, trénovali každý sám za seba. Táto skúška mala byť iná. Táto skúška bola skúška života v spoločenstve. Mali sa naučiť žiť, rozhodovať, bojovať, a ísť za cieľom spoločne. Zdá sa, že táto skúška dospelosti, mala z nejakého zvláštneho dôvodu dostať rozmery, ktoré z nej urobili rozhodujúcu skúšku prežitia, prežitia ich krvy.

Odrazu ostali sami, odkázaní len na seba navzájom, hladní, opustení, bez domova, bez rodiny, bez otca a bez matky. Sami vo veľkom svete. 15 roční chlapci. Skúška prerástla do takých rozmerov, ktoré by netrénovaného rozpučili ako žabu na ceste.

Múdri otcovia týchto chlapcov však od vekov zasievali do ich sŕdc čnosti, ktoré netrénujú telo mysel, ale ducha. Boli to čnosti lásky, dobra, pokoja a obety. V túto chvíľu, chvíľu bolesti a smútku ich navštívila čnosť nádeje, ktorá ako jemný vánok si našla cestičku do ich zranených sŕdc. A tak, hoci ich burcoval obrovský hnev a túžba po pomste, zároveň sa pomaly vynárala nádej lepších dní.

Aby vzdali úctu svojej rodine a domovine, pochovali všetkých mŕtvych. Bojovníkov, ženy, deti a starcov kmeňa Ňýrov. Robili tak pomaly s úctou a takmer bez slov. Trvalo dva dni kým posledný Ňýr – náčelník– našiel svoj odpočinok zemi. Nejedli, iba pili. Na 3. deň vyšli na skalu nad bývalou dedinou a rozložili oheň. Po asi hodinovom tichu začal najstarší z nich túto reč. Hovoril pomaly a zreteľne:

"Sme poslední Ňýri. Sme posledná spomienka na náš kmeň. Nepriateľ si myslí, že nás vyhubil. Oslavuje. Ale ja vravím, že jeho čas sa náplní skôr ako náš. Veľký Manitou je spravodlivý a napriek veľkému smútku nás sprevádza. Preto Ňýrovia príjmime jeho skúšku, ktorá nás má zocelíť a spevniť a dajme sa na cestu, na ktorej nás budú sprevádzať naši mŕtvi druhovia.

Všetko budeme od teraz robiť spoločne. Tým povýšime skúšku dospelosti, ktorú nám dali naši otcovia na životný sľub. Vytvoríme bratstvo a nazveme ho Bratstvom otcov. Preto, na znak súhlasu, sa spojme našou krvou. Howk."

Túto reč dokončil a vlastným nožom si zranil ruku tak, že z nej vytryskol pramienok krvi. Bez slov ho nasledovali všetci ostatní bratia spoločenstva. Zakrvavené ruky spojili v jednu, čím navždy potvrdili a spečatili svoj sľub.

Všetci vedeli čo ich čaká. Ako prvé, cesta do nového domu. Rozhodli sa, že na znak nového začiatku si so sebou nezoberú nič z dediny. Tak začnú nový život. So všetkým čo s tým súvisí. Večer 3. dňa sa vydali na cestu za novým domovom.

Pieseň

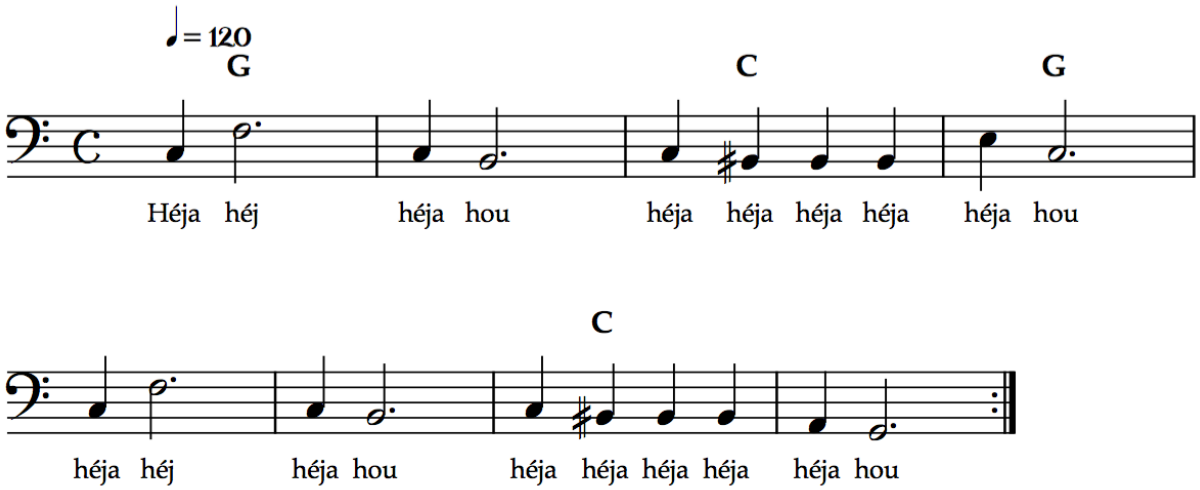

R: Héja héj, héja hóv, héja héja héja héja héja hóv.

Nemajú sily, zlomený Hýri, sedia skľúčení, osamotení. R:
Nik ich nečakal, nik ich nevýtal, žiadne slávnosti, žiadne radosti. R:
Namiesto toho, rodičov telá, uctiť priateľov pochovať treba. R:
Kopú spoločne, kopú statočne, dva dni kopali, sto jám zdolali. R:

Smútok opantá, smútok skľučuje, nádej posledná, smer im určuje. R:
Tak posilnený, nádejou hnaný, sa nový domom hľadať vybrali. R:
Heja hej heja hou, naši Hýri hľadajú nový domov. R:
Heja hej heja hou, naši Hýri hľadajú nový domov. R:

R: Héja héj, héja hóv, héja héja héja héja héja hóv.

Kapitola 3 - Nový domov

Pochodovali v tichosti. Na pleciach niesli smútok posledných dní. Jedine dobrý Manitou ich objímam otcovskou láskou a pomaly hojil ich zranené srdcia. Kým prišli do svojej novej domoviny, niekoľkokrát spoločné lovili.

Jedného dňa sa im podarilo uloviť krásneho dvanástoráka. Rozdelili sa na dve skupiny. Jedna skupina– štyria, obkľúčili lesík, ktorý vyzeral veľmi nádejne, aby potom spoločne začali plašiť zver v jednom smere. Keď sa už zdalo, že nič z toho nebude, po chvíľke ticha akoby z útrob lesa zahrmelo. Bol to nádherný jeleň, ktorý šípiac nebezpečie, s ohromným rachotom sa pustil cvalom z lesa. Druhá skupina Ňýrov čakala len na to. Vykočili pred bežiaceho jeleňa, čím ho na moment zastavili. Ten moment stačil na to, aby doňho vrazili ostré čepele svojich kopijí. Inokedy by takýto úlohu oslavovali bujarým spevom. Teraz sa zmohli len na chabé pokryky víťazstva, ktoré sa po chvíli stratili v šumení vetra.

Ubehli ďalšie 3 dni, kým sa dostali na miesto, ktoré len nedávno našli. Bolo to čarokrásne údolie. Plné prameňov a zurčiacich potokov. Stopy zveri sa krížili jedny cez druhé. Boli tu stopy medveďa, sŕn, jeleňov, kancov, antilop a aj divých koní a mnohých ďalších.

V ten podvečer, keď si spoločne sadli k ohňu, aby si pripravili večeru z čerstvo ulovených rýb sa udiala ešte jedna vec. Bol to pochmúrny deň. Od rána bolo zamračené a údolím sa prehnalo viacero búrok. Obloha bola nepriestrelne zatiahnutá a hoci nebolo veľa hodín, vyzeralo to skôr na večer než na poobedie. Ako tak sedeli pri ohni, odrazu sa rozostúpili mraky a ohnisko zaliala slnečná záplava, akoby sa samé slnko prišlo pozrieť na 8 Ňýrov, ako si spolu nažívajú.

Ňýri nelenili. V priebehu pár dní vyrástli nové obydlia. Bolo ich desať. 8 na bývanie, jedno spoločné a jedna kuchyňa. Povedali si, že sa pokúsia zúžitkovať všetko, čo ich život v osade naučil a pridajú aj niečo nové. Postavili strážnu vežu, ktorá bola tak vysoká, že z nej bolo vidno na všetky cesty. Zároveň bola tak dobre ukrytá v korune stromu, že by ju zbadal len ten, kto by o nej vedel. Vybudovali zátoky a malé priehrady, ktoré ich nielen chránili pred nárazovými lejakmi, ale stali sa aj chovňami rýb, ktoré už nikdy viac nechýbali na stole. Vymysleli dômyselné pasce nielen na zver, ale aj na prípadných votrelcov. Zdokonalili si zbrane a techniku ich používania tak, že by s nimi porazili poľahky dvojnásobnú presilu.

Čas bežal. Blížila sa jeseň a dni sa skracovali. Dlhé večery trávili pri ohni v nekonečných rozhovoroch. Spomínali v nich na osadu, súrodencov, rodičov či rôzne dobrodružstvá. Tiež pri ohni plánovali výpravy, lov, či stavby. Polrok ubehol ako voda a čoraz viac si uvedomovali, že sú sami a že im chýba spoločnosť. Vybudovali krásnu osadu, ktorá pozývala k životu. Ten v nej však chýbal. Aby tento pocit samoty odháňali, vychádzali z osady na čoraz dlhšie výpravy.

Jedna taká výprava bola iná ako ostatné. Vybrali sa smerom, ktorí nepoznali a putovali dlhšie ako zvyčajne. Na 4. deň spozorovali v diaľke dym a začuli vzdialený plač. Ňnaní zvedavosťou, ale aj zvláštnym pocitom, či pudom, sa bez slov pustili tým smerom. Bez slov bežali a zrýchľovali. Veľmi im to niečo pripomínalo a hnaný zvláštnym pocitom, nechceli prísť neskoro, ako posledne Keď dosiahli okraj lesa, naskytlo sa im strašne divadlo. Nepriateľský kmeň asi 30 Chamérov držal v zajatí osadu plnú žien a detí. Muži tam neboli. Osadníci boli nahnaní do ohrady pre kone okolo ktorej boli rozhádzané stohy slamy pripravené na zapálenie. Lupiči na koňoch obiehali ohradu so zapálenými fakľami v rukách. Bolo jasné že chcú celú dedinu vykynožiť. Že bola dedina bez mužov bolo zvláštne, ale nebol čas sa tým zaoberať. Ôsmi Ňýri teraz mysleli len na jedno a mysleli ako jeden. Spoločne pripravovali rôzne taktiky boja a teraz bol čas nejakú použiť. Bez slov vedeli, že najlepšie bude nepriateľa oklamať a vylákať. Budú predstierať, že ich je málo,

čo nepriateľa povzbudí, aby zaútočil. Zatiaľ ostatní využijú čas na priblíženie, zacielenie a vystrelenie šípov. Hneď po šípoch príde na rad kópia a potom boj zblízka s nožom.

Netrvalo to viac ako 10 min. Kým sa Chaméri spamätali a odhalili lesť, bolo ich menej ako polovica. Kým odhalili nepriateľa a dokázali zacieliť, ostali desiati. Nasledoval boj zblízka, v ktorom za krátko padol aj posledný Chamér.

Hýri boli hnaní dvoma silami. Túžbu pomstiť svojich blízkych a možno ešte viac, túžbou ochrániť osadu a zaceliť tak starú ranu z minulosti. Následne sa dozvedeli, že dedina bola bez mužov, lebo tí zomreli v bojí s Chamérmi. Chaméri, ktorí tento boj prežili, prišli zlikvidovať bezbranných osadníkov. Ženy ostali s deťmi napospas Osudu. Ten im však priviedol do cesty 8 statočných Hýrov.

Ôsmi Hýri spoločne so ženami a deťmi odtiahli do nového domova.

Pieseň

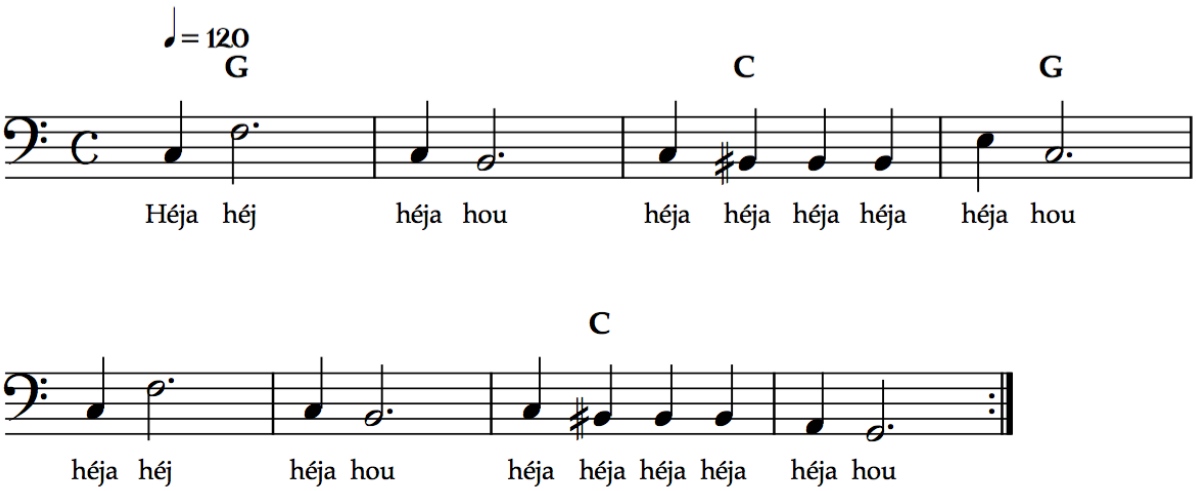

Kraji ich prilákal, kraj ich privítal, svojou hojnosťou krásou objímal. R:
Sľúb sľúbili, krvou zvečnili, všetko spoločne v bratstve robili. R:
Loviť spoločne, stavať spoločne, jedla dostatok, stavby výnimočné. R:
Chlapci vyrástli, mužmi sa stali, učenie otcov, zachovávali. R:

Muži samotní, cítia prázdnotu, čoraz viac chýba niekto po boku. R:
Ten času uteká, samota je zlá, každá výprava, je trochu odháňa. R:
Jedna výprava, je ale iná, spomienku starú nám pripomína. R:
V diaľke počuť plač, v diaľke dym stúpa, zbabelí Chaméra osadu napadá. R:

Naši statoční, naši cvičení, ôsmi Hýrovia, sú pripravení. R:
Chlapci odvážni v bojí rozvážni, o chvíľu Chaméri sú porazení. R:
Je čas radosti, čas na oslavu, veď svojich ľudí, si chráni Manitou. R:
Chaméri zbabelí, z dejín vytratení a Hýri statoční, sú zachránení. R:
Heja hej heja hou, naši Íri našli nový domov. R: